

BOX 254 Svenska Canada TEL 2816 Tidningen

STÖRSTA OCH BÄSTA SVENSKA TIDNING I CANADA, UTGIVS HVARJE ONSDAG I WINNIPEG, MAN., AF CANADA WEEKLY PRINTING CO. LTD

PRENUMERATIONSPRIS. Helt År (i förskott) \$1.00 Halvt År do 60 Tre månader do 35 Helt År till Sverige 2.00 Halvt År do 1.00

KONTOR. Tryckeri och Bokhandel är beläget å 259 Fountain St., invid Sv. Luth. Kyrkan.

Besökande Landsmän Alltid Välkomna. C. ALBIN JONES Manager JOHN E. LIDHOLM Redaktör

Ett Politiskt Parti För Menige Man.

Liberala partiets principer äro af det slag, som förfäktat hela folkets sak och ej privilegier för någon särskild klass, särskild provins eller någon korporation. Liberala partiets principer mena förbättrade förhållanden för landet och dess befolkning i sin helhet. Dess motto är: "det högsta goda för det största antal medborgare". Liberalism förfäktar medborgarskapets rättigheter mot klassagstiftning och fälsamnavälde. Den bekämpar förtryck, praktiserad af de maktägare som mot det beskyddslösa flertalet. Liberalismen baserar icke sitt erkännande af befolkningens rättigheter på dess religiösa bekännelse, samhällsställning, handelsförhållanden etc., utan på medborgarskapets heliga rätt. Folkets rättvisa krav på erkännande af dess rättigheter var orsaken till liberala partiets organisering i Canada, och samma princip ger sig fortfarande uttryck i partiets ideal. "Det var Liberalism som gaf allmän rösträtt åt folket i Canada. Man behöver ej gå så långt tillbaka i vårt adoptivlands historia för att finna sidor som tala om huru Torypartiets privilegier gäld förtrycket menige man, tills Liberalismens ideal vann den seger som gaf landet bättre ordnade förhållanden. Men fastän många segrar vunnits, gäller dock satsen att ett rikets frihet är frihetens pris. Folkets frihet och rättigheter måste allt fortfa-

En Lång Regeringstid.

Kejsar Frans Josef af Österrike-Ungern har i dagarna firat 60-årsdagen af sin tronbestigning, som inträffade år 1848. Historien känner endast två fall, där regenten varit kronan längre. De båda monarkerna i fråga voro Ludvig XIV af Frankrike och drottning Victoria af Storbritannien. Ludvig den 14:des regeringstid, som sträckte sig öfver en period af 72 år, inföll under drottning Kristinas, Carl den todes, Carl den nittes och Carl den 12:tes samtida regeringar i Sverige. Som regeringsår räknades från konungens 5:te år och många år således varit regeringsår endast till namnet, kan man endast räkna för nämde regent en 60 år under hvilka han själf regerade.

Kejsar Frans Josef föddes den 18 Aug. år 1830. Han tillträdde regeringen under en politisk stormperiod i Europa. Han har under sin regeringstid nödgats bekämpa flera upprorsrörelser i Italien, Ungern och Älven i Österrike. År 1859 förorsade han det mesta af sina italienska besittningar, och år 1866 led han genom Preussens ingripande skild från valdet öfver sina tyska stater utom Österrike. Sedan följde Österrikes politiska union med Ungern, en förenig som ännu äger bestånd, fastän det ej är alls otroligt att i en framtid detta band kommer att slitas. Angående hans regentegenskaper göra sig oli-

Svenskarna och Nykterheten.

Sverige har af svenskarna själva såväl som af utlänningar ansetts vara ett land där superiet florerat. Ordspråket "hvad gör icke tysken än 209 utrymmas 200 209 209 sup" bevisar huru detta antagande uppgått i folkmedvetandet. Medan superiet måhända fortfarande florerar inom vissa kretsar, så har dock nykterhetsarbetet de senaste åren varit frukt på ett sätt, som kan anses högeligen tillfredsställande.

Senast offentliggjorda statistik öfver antalet medlemmar tillhörande inom Sverige arbetande nykterhetsorganisationer visar följande medlemsantal: Världsgoodtemplarne, I.O.G.T., 138,241; do i ungdomsloger 54,433; Templarorden 53,952; do i ungdomsåd. 9,930; Bildningsföreningarna 87,080; do i ungdomsåd. 6,982; Nationalgoodtemplare 28,765; do i ungdomsåd. 7,056; Vendandorden 15,630; do i ungdomsåd. 563; Helta Bandet

Syttende Maj.

Att minnas och hedra födrens stordåd och bragder är ett vackert drag hos hvarje folk som gör det. Vi svenskar måste erkänna att norska folket är ett patriotiskt folk, och de norrmän som bosatt sig i Canada och För. Staterna, hafva i detta fall ej vansläktats från sina bröder å andra sidan Atlanten. De glomma som en regel ej att deras, eller deras föräldrars vagna stätt i gamla Norge och visa på många sätt att de äro stolta tillhörare det folk, som fast låtaligt, dock förstätt att under de senaste hundra åren draga världens uppmärksamhet på sig. Denna stolthet öfver sitt land och sin nation är ett drag som hedrar dem och som vi svenskar ej gjorde illa i att söka efterlikna dem i. Derfor kunna vi erkänna det vackra och patriotiska i deras 17 Maj-firande, äfven om vi ej kunna se det berättigade eller befogade i det unionsbrott som ledde till deras andra högtidsdag, d. v. s. den 7de juni.

Det kan därför måhända vara af intresse för våra läsare att i korta drag omnämna de händelser som ledde upp till Eidsvolds-mötet år 1814 med dess där antagna grundlag, som med en del förändringar kvarstår som Norges grundlag.

Sverige hade genom föderi och ryska vapens övermakt förlorat Finland år 1809. Några bebjärtade män, som insatt att landet stod på branten af undergång hade satt i gång den oblodiga statshvällning, som ledde till Gustaf den 4:de Adolfs afsättning och hans farbroders val till konung under namnet Karl den 13:de. Den nye konungen var äldrig och barnlös, och till tronföljare hade utsetts den berömda härledaren, marskalk Bernadotte, som på hösten 1810 anlände till Sverige.

Tronföljaren, som under namnet Karl Johan adopterats af konung Carl ingrep från första början på ett taktfullt sätt i landets öden. Han insåg att Napoleon stod på höjden af en maktställning, som han ej kunde behålla och slöt sig därför till Napoleons fienter. Med en här af svenskar deltog Carl Johan ärofullt i det fälttåg som ledde till Napoleons nederlag vid Leipzig i oktober 1813. Danmark stöd på Napoleons sida och det var därför öfverenskommit mellan makterna att Sverige skulle för sin del i fälttåget erhålla Norge som ersättning för förlusten af Finland.

Genom fredsfördraget i Kiel, hvilket undertecknades den 14 Januari 1814, afträdde konungen af Danmark till konungen af Sverige alla sina anspråk och rättigheter med afseende på Norge, som hädanefter skulle "utgöra ett konungariket för enad med Sverige". Om Norges förvandling till svensk provins innehöll fredsfördraget intet.

Norska folket, som ej halt något att säga i detta aftal, visade sin missbillighet med detsamma genom att samla sig kring den danske prinsens Kristian Fredrik, som vistats i landet som ståtthållare. Denne unge, begäfvade furste sammankallade en riksförsamling i Eidsvold, hvilken öppnades den 10 April i närvaro af 112 representanter. Den 16:de Maj antogs den därstädes utarbetade grundlagen, och den 17:de Maj blev prins Kristian Fredrik vald till konung af konungariket Norge. Så var den första 17:de Maj firad med jubel af Eidsvoldsmännen, hvilka några dagar senare skildes åt efter att hafva givit Norge en grundlag. Känslan af verk av levande hos dem alla, såväl som den farliga ställning deras fädernesland nu stod i. Räckande hvarandra händerna bildade de en stor brödrakedja, hvar på de under ropet: "Enige och troloste intill dess Dovre faller!" under djup rörelse åtskildes.

Att Sverige skulle utan vidare uppgifva sina genom segrar och landfört förvärfade rättigheter var ej tänkbart. Krig stod således för dörren, och för ett sådant var Norge ingalunda rustadt. Finnsarna befunno sig i dåligt skick, och allmänhetens öfverflyttighet svarade ej mot de gjorda förhoppningarna. Svenska riket tillbakaträngde den norska, och den 4 Aug. 1814 togs Fredrikstads fästning. Den 14 Aug. afslöts konventionen i Moss, där den nysvalde norske konungen förband sig att afsäga sig kronan och lemna landet. Den 7 Okt. sammanträdde stortingen i Kristiania, och efter stark påtryckning bestämde detsamma sig att ingå på en union med Sverige. Huru föga tillfredsställande denna union än har varit gingo dock båda landens underdenniska framåt i ödling och utveckling. Hvad som gjordes att Karl Johan, som dock hade öfvermakten, lät sig nöja med den lösa union som nu knöts, är svårt att säga. Det troigaste är att han var angelägen att hafva hela saken uppgjörd för kongressen i Wien, då en omgestaltning af Europas karta, efter Napoleons slutliga fall, skulle företagas. Denna kongress sammanträdde i November samma år, och det lyckades Karl Johan att där få sin vilja den ingångna unionen som sin egen ställning

Rappning för Väggar.

Vid förefallande behof, begär alltid våra fabrikater.

Vi fabricera: "Empire" Trä Fiber Plaster "Empire" Cement Vägglaster. "Empire" Finish Plaster "Empire" Brandfritt Vägglaster "Empire" Ever Ready Plaster "Gold Dust" Finish Plaster "Gilt Edge" Gips samt andra Gipsprodukter.

Skrifv efter vår bok; den fås fritt och skall gifva Eder upplysning om hvad folk, som följer med sin tid beggar.

Manitoba Gypsum Co., Ltd. Kontor och Fabrik i Winnipeg, Man.

såsom tronföljare ratifierad. I Sverige var man i alla fall, å många platser missbeläten med den ingångna unionen, och många förutspågo de förvecklingar och de tvister som skulle följa. Händelserna hafva emellertid visat, att om Karl Johan emellertid misstog, fick hans sonson Oscar II skörda frukterna af detsamma, och de voro i sanningsbittra. Vi få hoppas att det nya sakernas tillstånd, som följt efter Karlstad-konventionen, må få visa sig mera tillfredsställande för båda land. Bättre en granne, med hvilken man måhända kan lefva i fred, än en broder som ständigt träter.

ÅKERBRUKSDEPARTEMENTET meddelar i sin rapport för April, som publicerades den 1 Maj, att den af växande hvetepugnta arealen i Staterna uppgår till 29,751,000 acres, hvilket är 4 proc. eller 1,318,000 acres mindre än som beskåddes i höstas. Det är dock 1,619,000 acres mer än som hveteskorrens areal i följ. Skillnaden mellan den beskådda arealen och den nu växande hvetearalen ger en an tydning om utsträckningen af jorden för gröda. För de flesta stater är förhållanden obetydligt, varierande mellan 2 och 4 procent, men i California uppgår den till 35 proc. I denna stat är den återstående grödan tillstånd skraft, nämligen i någon annan stat. Om i genomsnitt afkastningen beräknas till 17 bushels per acre, skulle total-skörden i år uppgå till 400 1/2 millioner bushels, hvilket är icke obetydligt mindre än följarets skörd.

Forenta Staterna

EN LÄRD "TRAMP", dr Carl Busch, i. d. professor i tyska språket och litteraturen samt i grekiska vid Antioch College, död i måndags å. d. öfverkörd och dödad af ett tåg vid Sterling, Ill.

ETT SANATORIUM torde inom kort uppföras i Weatherford, Tex., af Mrs. D. Bergman, en kvinnlig läkare, som, om vi ej äro misstagna, för åtskilliga år gjorde ej ringa rumor af sig i de östra staterna.

NYA SVENSKA eller Våra Förfäder vid Delaware är namnet på en liten skrift, som i dagarna utgifvits af svenske metodistpastorn N. J. Chilstrom i Philadelphia.

BARN, härstammande från toll olika länder, värddas nu i pastor Klingbergs barnhem i New Britain, Conn., nämligen från Amerika, Finland, England, Frankrike, Tyskland, Sverige, Irland, Polen, Italien, Syrien och Skottland.

LILLEPUTTAR GIFTA SIG. I New York ingingo i torsdags å. d. två dvärgar äktenskap. Paret är John Brundish och Linda Kimball. Brudgummen är 4 fot och bruden 3 fot 9 tum lång. Båda äro öfver 30 år gamla.

VÅR LANDSMAN GUSTAVE ANDREIN i Omaha, Neb., är en af de fyra "charter"-medlemmar, som ännu efter 25 år tillhöra Omaha Building and Loan Association, hvilken började med två tomma händer, men nu har ett medlemskap på 5,528 personer och tillgångar på öfver \$1,870,000.

AFLIDNA HUNDRAÅRINGAR. Hos sin dotter i Minneapolis, Minn., afled i måndags, å. d. i. d. artillerikaptenen i österrikiska haren Mathias Lilak, hvilken fyllt 100 år. Samma dag dog i Traverse City, Mich., Dan Whipple, som uppnått 109 års ålder. Han hade aldrig varit gift. Såsom ung man hade han haft en fästning, men denna hade marterats till döds af indianer och hennes minne förblef han trogen i hela sitt lif.

STORSVINJÄLARE. Den sorgligt ryktbare i. d. prästmannen A. F. Lindqvist, hvilken bragder ute på västkusten under de senaste åren varit så mycket tala om sig, har nu försökt sin verksamhet i östern. Här om dagen dök han helt oväntadt upp i Brooklyn, N. Y., presenterade sig som stor delägare i flera guldgrufvor i Goldfield, Nev., men "lånade" det oakadt pänningar till höger och vänster. Därefter gjorde han sig osynlig, och polisen är nu på spaning efter honom!

NORSK BISKOP PÅ BESÖK i Amerika. Med ångaren "Hellig Olav" anlände i tisdags till New York norska lutherska kyrkans primas biskop Anton Christian Bang,

Svensk Läkare.

DR. C. E. JOHNSON. Kontor: 592 Main St. Allman Block. Mottagningstid: 11-12 f. m. 3-4-5 p. m. Telefon till Kontor 5318. Telefon till Postad 5318. Bostad: 190 Cathedral Avenue. Sjukhuset under ått-n, personligen eller e. telefont. erhållas på omgående tilllys.

Dr. S. C. Peterson

Svensk Läkare och Kirurg. Kontor: 522 Main St. Tel. 7922. Bostad: 96 Dagmar St., Tel. 5038. Kontorstimmor: 11-12 f. m. 4-6 p. m. samt aftnar enl. öfverenskommiss.

Björnson & Brandson LÄKARE.

Kontor: 650 WILLIAM AVE. Telefon 89. Mottagningstid: 1.30-3, 7-8 p. m. Bostad: 620 McDermott Ave. Telefon 4300.

BARNMORSKA

(Från Stockholm Utexaminerad.) MRS. O. WALLMAN, Cor. of Notre Dame and Spruce Strs.

N. J. Maclean, M.D.

M. R. C. S. (Eng.) Specialist i behandlingen af kvinnsjukdomar och kirurgi. 326 SOMERSET BLDG. Tel. 135. Kontorstimmor: 4-7 p. m. samt enligt öfverenskommiss. Telefon till bostad: 112.

Skand. Advokat

Thos. H. Johnson, Barrister, Solicitor, Etc. Kont. r. Room 33, CANADA LIFE BUILDING, hörnet af Main och Portage Ave.

H. J. SMITH

Egl. Svenska Vicekonsulatet. 55 MERCHANTS BANK WINNIPEG

C. A. JACOBSON

Real Estate, Loans and Insurance. Issuer of Marriage Licenses and Naturalization applications. Notarius Publicus and Commissioner in B. R. Next door to Scandia Hotel, Cor. Henry Ave. och Patrick St.

J. R. HIGGINS

ADVOKAT OCH JURIDISK RÅDGIFVARE. Kontor: 36 Merchants Bank Bldg. Main St. Winnipeg.

Svenska Klubben

Sammanträder hvarje måndag i sin lokal å hörnet af Patrick St. & Henry Ave. Sekr.

IMPERIAL BANK

OF CANADA. Kapital (Inbetaldt) \$4,825,000. Reservkapital 4,825,000. Gällande intresse betalas å deponitioner. SPARBANKSÄTTNINGEN REKOMMENDERAS. Växlar dragas på alla platser i Sverige, Norge och Danmark, äro betalbara i kronor. HUFVUDKONTOR: Tillfälligt lokal, medan vår nya bankbyggnad uppföres, hörnet af McDermott och Albert St. N. C. Leslie, Manager. NORTH END FILIAL: Hörn. af Selkirk och Main St. W. A. Hebblewhite, Manager.

The Home Bank of Canada

På samma gång som vi driva allmän bankrörelse fästa vi särskild vikt vid vår Sparbank förättning. En hem-sparbank utläsas fritt till hvarje insättare. 420 Main St. Winnipeg. H. F. FORREST Manager.

Kerr, Bawlf, McNamee

229 Main Street. LIKBESÖRJARE. KONTORETS PHONE 413. BOSTADS-PHONE, 460. Ambulans tillhörande affären. Enda Hvita Livgvar för Barn i staden. Pris \$3.00 per tur.

Clark Bros. & Hughes

366 Portage Ave. Steale Block. LIKBESÖRJARE.

A. S. BARDAL

BEGRAFNINGSBYRÅ. Begrifningar utlösas skyndsamt och till moderat pris. HYRKUSKVERK. Första klassens droskor. Telefon 306. Bardal Block, 121 Nena St.

J. THOMSON & CO.

LIKBESÖRJARE. 501 MAIN ST. MIDT EMOT CITY HALL. TELEFON 1.

PROFESSOR JONAS PÅLSSON

Plano- och Sång Lärare. Lärjungar beredas för inr. de till TORONTO UNIVERSITY i Toronto. ADDRESS: 727 Sherbourne St. Winnipeg.

Carnegies Porter. TILLVERKAD OCH BUTELJERAD I GÖTEBORG, SVENIGE. Denna rena och närande maldryck bör hvar och en använda som känner sig matt och svag. Dess förmåga att återuppbbygga ett nedbrutet kroppssystem är enastående. Ordineras af framstående läkare såväl i Europa som Amerika. Intyg: Herr Fridolf Lysell, Chicago. Bland den mängd af s. k. "malt tonics", som finnas i detta land, intager enligt min åsikt Carnegies Svenska Porter ett af de främsta rummen och det är med nöje undertecknad rekommenderar den samma såsom ett stärkande medel. OLOF SOHLBERG, M.D., Cor. Seventh & Pine Sts., St. Paul, Minn. Strang & Co., Agenter 233 FORT ST., WINNIPEG.